

Var Nannie Dan Anderssons "den käraste"?

Den 14 april 1984 infördes nedanstående text i Västerbottens Folkblad, där Ingrid Kyllerstedt undersöker gåtan Nannie Lundberg.

"Vem var Nannie Lundberg? Ja den frågan blir mer och mer intressant sedan man förstår vilken betydelse som hon hade på Dan Anderssons poesi. Några av hans mest berömda och älskade dikter skrev han när han var kär i henne. Det var hon som gav honom impulsen till t ex 'Jag väntar vid min mila' och 'Till kvinnan' i diktsamlingen Kolvaktarens visor. Men spåren efter henne har varit svåra att följa...

Dan Andersson och Nannie Lundberg träffades när han var på missionsresa i Norrland vintern 1912. De förlovade sig samma år, med förhållandet tog slut efter drygt två år, i maj 1914. Det finns faktiskt en person som har träffat fästfolket tillsammans i Lycksele. Det är Selma Larsson och hon är 96 år nu. Hon berättar att hon träffade Nannie en dag på Storgatan i Lycksele. Med sig hade Nannie sin fästman Dan Andersson.

Träffade de nyförlovade

- Jag såg henne med Dan Andersson och hon presenterade honom för mig. Vi stod och pratade en stund, minns Selma Larsson, som är ovanligt pigg för sin höga ålder. Selma Larsson kände Nannie Lundberg sedan barndomen. Hennes familj umgicks med Nannies. Men några detaljer minns hon inte efter så här många år. Det enda hon säger sig veta är att Nannie växte upp i byn Kvarnbäck vid Hedlunda utanför Lycksele och att 'det var en sympatisk och fin flicka'.

Nannie Lundberg var inte släkt med den kända fotografen Nanny Lundberg som hade fotoateljé i Lycksele i många år. Och på pastorsexpeditionen i Lycksele finns hon inte bokförd. Trots flera försök har pastorsexpeditionen inte hittat någon uppgift om Nannie Lundberg i sina folkbokföringsböcker. Men vi vet att hon föddes 1891 och dog 1966.

I boken 'Dan Anderssons valda brev 1906-1913, urval och kommentarer av E R Gummerus' nämns hon i ett brev från Dan till hans väninna Rebecka Svensson.

'Jag har haft en överjordisk tråkig söndag med bråk och stim och den enda ljuspunkten var två brev som jag mottog – ett från dig och ett från den bortresta 'konstnärinnan som slagit sig på sjukvård och blivit en nyttig varelse. Hon tycks för resten vara glad och nöjd med sin lott, fastän klinikvården är ganska ansträngande.'

'Konstnärinnan' som Dan Andersson nämner i sitt brev är troligen, enligt Gummerus, hans fästmö Nannie Lundberg. Nannie hade planer på att utbilda sig till konstnär, men valde sjuksköterskebanan istället.

Gift i Grängesberg?

Eric Uhlén är den som berättar mest om Dan och Nannies förlovnings. I hans bok 'Dan Andersson före Svarta ballader' kan vi läsa följande:

'Det stod klart för dem båda att det planerade äktenskapet, trots de varma känslor de hyste för varandra knappast kunde realiseras med tanke på Dans ovissa framtidsutsikter...'

I ett annat brev till Rebecka Svensson från den 26 maj 1914 skriver Dan om sina känslor inför separationen med Nannie: 'Min fästmö gjorde slut med mig den 15 maj, och jag är fri igen... nog kändes det just då, när brevet kom. Nu ska jag inte skaffa mig fästmö mer...'

Mats Grudd, som är specialist på Dan Andersson och bland annat har vunnit 10 000 kronorsfrågan i ämnet, säger sig känna till att Dan var förlovad med en flicka från Lycksele.

- Det här är intressant, men tyvärr vet jag inget närmare om deras förhållande, men jag har hört att hon gifte sig och en tid bodde i Grängesberg, förklarade han.

Mats Grudd berättar att förhållandet med Nannie direkt inspirerade Dan till att även skriva novellen 'Kvinnans styrka' som ingår i boken 'Sorgmarschen'.

På pastorsexpeditionen i Grängesberg fanns dock inga uppgifter om Nannie Lundberg när vi hörde efter.

Inga barn

En annan Dan Andersson-kännare är trubaduren, författaren m.m. Gunde Johansson, som just nu sitter i Motjärnshyttans fägård och skriver på en bok om Dan. Han har också hört talas om förlovningsen med Nannie, men har heller ingen djupare kunskap om Nannie.

- Hon gifte sig visst med en direktör från Grängesbergstrakten. Jag tror inte hon fick några barn. Men jag vet att Ellen Malmborg som var god vän med Dan hade ett fotografi på Dan och Nannie tillsammans. Det har jag själv sett på ett kort av Ellen, där syntes kortet på Dan och Nannie i bakgrunden, säger Gunde Johansson. "

Här konstaterar Ingrid Kyllerstedt att spåren efter Nannie upphör. Men nyfikenheten kom att stillas något när släktingar och vänner hörde av sig till VF. Och knappt två veckor senare, den 27 april 1984, kunde Kyllerstedt komplettera historien om Nannie med ytterligare en text: